

ІНФОРМАЦІЙНА ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ

Зачосова Н. В., канд.екон.наук, Куценко Д. М., Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, м. Черкаси

У посткризовий період розвитку економіки України, відмінною рисою якого залишається нестабільність вітчизняних грошових та фондових ринків, більшість фінансових компаній усвідомлює необхідність забезпечення власної економічної безпеки, під якою належить розуміти такий стан корпоративних ресурсів суб'єкта господарювання, як власних, так і залучених на різних умовах, що дозволяє йому, використовуючи їх, підтримувати достатній рівень рентабельності діяльності, гарантувати вчасне та повне погашення своїх зобов'язань і забезпечувати стабільну перспективу функціонування та розвитку бізнесу. Особливо важливого значення підтримка належного рівня економічної безпеки набуває для суб'єктів підприємницької діяльності, що займаються фінансовим посередництвом, оскільки від стану їх захищеності від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх небезпек і загроз залежить і матеріальне благополуччя їх численних клієнтів – як фізичних, так і юридичних осіб. Зважаючи на те, що ринок фінансових послуг в Україні динамічно розвивається, кількість його учасників є досить великою, і за останнє десятиріччя значно зросла у всіх без винятку сегментах, можна стверджувати, що проблема забезпечення економічної безпеки фінансових посередників має загальнонаціональне значення, і відіграє не останню роль у актуальному на сьогодні питанні підтримки належного рівня як економічної безпеки держави, так і національної безпеки України. І у цьому контексті важливим об'єктом сучасних досліджень повинні стати різні за природою та формою фактори, що мають вплив на стан економічної безпеки вітчизняних фінансових компаній. Одним із таких факторів вважаємо інформаційну транспарентність або інформаційну прозорість суб'єктів фінансового сектору економіки.

Транспарентність – це рівень відкритості компанії, який досягається шляхом розкриття інформації про структуру організації, ризик-менеджмент, діяльність і її результати. Рівень інформаційної прозорості фінансових посередників – це стан розкриття ними відомостей щодо результатів своєї господарської діяльності, корпоративного управління, кадрової політики, тощо, внутрішнім та зовнішнім користувачам. Дані можуть розповсюджуватись для ознайомлення зацікавленим особам та широкому загалу з використанням різних механізмів: публікуватись у професійних та інформаційних виданнях, висвітлюватись на офіційних сайтах суб'єктів господарської діяльності або спеціалізованих передачах на телевізійних бізнес-каналах, тощо. Найбільш популярним, а водночас недорогим та масштабним за рівнем охоплення аудиторії методом розповсюдження інформації нині є Інтернет. Жодна фінансова компанія не може претендувати

на високий рівень транспарентності, якщо вона не має власного сайту у Всесвітній мережі, дані на якому періодично оновлюються. Крім того, для окремих видів фінансових посередників, наприклад, банків, існують вимоги щодо інформаційної відкритості, дотримання яких є обов'язковою умовою для здійснення ними професійної діяльності на ринку фінансових послуг.

Інформаційна відкритість надає фінансовим посередникам ряд вагомих переваг для ефективної роботи у сучасних економічних умовах. Зокрема, компанії, що відповідально ставляться до своєчасного оприлюднення власних фінансових результатів перед акціонерами, інвесторами, учасниками фінансових ринків дають змогу як існуючим, так і потенційним клієнтам зробити висновки про перспективи роботи компаній, і відповідно, прийняти рішення про доцільність використання їх послуг у майбутньому. Таким чином, інформаційна прозорість фінансового посередника сприяє отриманню ним конкурентних переваг, залученню нових клієнтів та партнерів, підвищенню рівня ділової репутації, що у підсумку призводить до збільшення обсягів фінансових активів компанії, від яких багато у чому залежить рівень економічної безпеки.

Ефективне управління економічною безпекою фінансових посередників має на меті забезпечення високого рівня захисту їх ресурсів від впливу зовнішніх та внутрішніх загроз. Надмірна інформаційна відкритість, зважаючи на вітчизняні тенденції до недобросовісної конкурентної боротьби, рейдерських атак, використання інсайдерської інформації і викрадення конфіденційних даних з корисливою метою, може стати одним із сучасних ризиків нормальній діяльності компаній, а отже і рівню їх економічної безпеки. Таким чином, надзвичайно важливою науковою і практичною проблемою є встановлення оптимального співвідношення між рівнем транспарентності фінансового посередника та мірою необхідного захисту окремих даних щодо його діяльності. Саме у вирішенні цього питання полягає перспектива подальших досліджень вітчизняних та зарубіжних фахівців у цій науковій царині.